

**UCHWAŁA NR XIII/104/2025
RADY GMINY ROZDRAŻEW**

z dnia 4 czerwca 2025 r.

w sprawie programu wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Rozdrażewie na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2024 r., poz. 1465 z późniejszymi zmianami), art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2025r. poz. 49 t.j.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Wsparcia Rodziny w Gminie Rozdrażew na lata 2025-2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozdrażewie oraz Wójtowi Gminy Rozdrażew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Jarocki

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 - 2027

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Uzasadnienie wprowadzenia programu	6
3. Podstawa prawna programu	7
4. Zasady działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny	8
5. Cele programu	9
5.1. Cel główny.....	9
5.2. Cele szczegółowe	10
6. Adresaci programu	16
7. Charakterystyka środowiska lokalnego.....	17
7.1. Diagnoza środowiska lokalnego	17
7.2. Źródła finansowania programu.....	21
7.3. Monitorowanie programu	21
8. Zakończenie	22

1. Wprowadzenie

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka, stanowi jedno z najcenniejszych dóbr ludzkości. To w niej zaspokajane są różne potrzeby jej członków. Obowiązkiem rodzica jest nie tylko nakarmić i ubrać swego potomka, kochać go, ale też szanować jego przestrzeń, umożliwiać jego rozwój psychiczny i fizyczny na jego warunkach. Dziecko mówi nam o tym, czego mu trzeba. Im głośniejsze "mówi", tym bardziej domaga się: autonomii, uwagi, stymulacji, bliskości. Często rodzice ofiarowują dziecku to, co ich zdaniem jest mu do życia koniecznie potrzebne, lub co sami chcieliby otrzymać w dzieciństwie. **Ważne jest natomiast, aby zaspokajać aktualne potrzeby dziecka.**

Dla dobra rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, konieczne jest wspieranie rodzin ze strony państwa, w tych przypadkach, kiedy własne zasoby i możliwości nie wystarczają, aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Szczególnie dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Naturalna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w

rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny biologicznej już na etapie, kiedy pojawiają się trudności.

2. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rozdrażew opracowano na lata 2025-2027. Jest on odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, placówek oświatowych, służby zdrowia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krotoszynie, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozdrażewie., Zespołu Interdyscyplinarnego w Rozdrażewie oraz Policji i Sądu. Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gmina stara się realizować zapisy w/w ustawy w zakresie zatrudniania asystenta rodziny. W 2024r. w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony był 1 asystent rodziny. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, problem w pełnieniu ról rodzicielskich itp. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. W przypadku niemożności zapewniania opieki i wychowywania dzieci przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

3. Podstawa prawna programu

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465 z późn.zm.),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78 poz. 483 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze późn.zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2024 r. poz.1829 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz.1576 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 917 t.j.),
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 t.j.)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rozdrażew na lata 2021-2026 przyjęta uchwałą nr XXXIII/227/2021 Rady Gminy w Rozdrażewie z dnia 12 listopada 2021 r.

Oraz innych właściwych aktów prawnych.

4. Zasady działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednostki samorządów terytorialnych oraz organów administracji rządowej są zobowiązane do wspierania rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustawy. Realizacja zadań winna odbywać się we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocowymi, policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, kościołem, związkami wyznaniowymi, a także organizacjami społecznymi. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych rodziny jest jej wsparcie w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym przyjmowaniu i wypełnianiu ról społecznych przez jej członków.

Gminny Program Wspierania Rodziny powinien zapewnić szeroki wachlarz pomocy przede wszystkim dla rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej. Głównymi filarami tego programu są pracownicy socjalni i asystenci rodziny.

Do najważniejszych zadań pracowników socjalnych należy pomoc rodzinom potrzebującym, prawidłowo rozpoznać ich sytuację oraz monitorować podejmowane działania. Ponadto niezwykle istotne jest dokonywanie analiz i ocen zjawisk. Są one podstawą do kwalifikacji i uzyskania świadczeń z pomocy społecznej. W tej sytuacji pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia asystenta, to w takiej sytuacji pracownik socjalny występuje z wnioskiem o jego przydzielenie do kierownika ośrodka pomocy społecznej.

Asystent rodziny zostaje również przydzielony w sytuacjach, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska. Wówczas jego rola sprowadza się do wspierania rodziny, w celu przywrócenia władzy rodzicielskiej rodziców.

W myśl ustawy do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

5. Cele programu

5.1. Cel główny

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Rozdrażewie jest planowane działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

5.2. Cele szczegółowe

Celami szczegółowymi programu są:

- zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji,
- wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,
- zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną,
- diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin,
- poprawa funkcjonowania rodziny, oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym,
- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych,
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia lub niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień- współpraca z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podjęcie terapii dla osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową- współpraca z policją oraz Zespołem Interdyscyplinarnym,
- reintegracja rodziny,
- wyjście rodziny z systemu pomocy społecznej

Cel operacyjny nr 1.

Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba rodzin: -objęta pomocą społeczną, -korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba rodzin, dzieci i osób dorosłych korzystających z posiłków w programie.
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym	Gmina Rozdrażew	Liczba osób, objętych wsparciem stypendialnym.
1.4	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	PPP w Krotoszynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, OIK w Krotoszynie, Punkt Konsultacyjny GKRPA	Liczba osób korzystających z poradnictwa.
1.5	Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników GOPS.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie.	Liczba rodzin objętych wsparciem.

Cel operacyjny nr 2.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
2.1	Zapewnienie usługi asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
2.2	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych form wsparcia. Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.
2.3	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Ilość złożonych wniosków. Ilość wydanych Kart.

Cel operacyjny nr 3.

Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
3.1	Szkolenia dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniu.
3.2	Zapewnienie dostępu do szkoleń dla asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba zorganizowanych szkoleń.
3.3	Zapewnienie dostępu do szkoleń dla pracowników placówki	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniu.

3.4	Prowadzenie pracy socjalnej i monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną.
3.5	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe	Liczba udzielonych informacji.
3.6	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Urząd Gminy Rozdrażew, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie	Liczba instytucji i organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Cel operacyjny nr 4.

Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba spotkań w zespole ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
4.2	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Placówki opiekuńczo-wychowawcze,	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych. Liczba spotkań

		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie	zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.
4.3	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie	Wysokość poniesionych nakładów finansowych. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Cel operacyjny nr 5.

Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
5.1	Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

Cel operacyjny nr 6

Poprawa funkcjonowania rodziny, oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
6.1	Wspieranie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

6.2	Działania mające na celu pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie, PPP w Krotoszynie	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną.
6.3	Przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie PPP w Krotoszynie	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną Liczba dzieci wracających do rodziny biologicznej.

Cel operacyjny nr 7.

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
7.1	Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie	Liczba zrealizowanych form wsparcia. Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.

Cel operacyjny nr 8.

Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
8.1	Pomoc rodzinom dotkniętym: uzależnieniami, przemocą	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie, Komisariat Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Zdrowia	Liczba zrealizowanych form wsparcia. Liczba osób objętych wsparciem.
8.2	Wsparcie przez asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie	Liczba rodzin objętych wsparciem.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Rozdrażew. Wspieranie rodzin będzie nastawione na ich samodzielność i wsparcie instytucjonalne.

6. Adresaci programu

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Rozdrażew, w szczególności rodziny wykluczone społecznie i zagrożone wykluczeniem.

Program kierowany jest głównie do:

- rodzin niepełnych,

- rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnich matek,
- rodzin z dziećmi zagrożonych demoralizacją,
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych (konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, itp.),
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin biologicznych, w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

7. Charakterystyka środowiska lokalnego

7.1. Diagnoza środowiska lokalnego

Gmina Rozdrażew to gmina wiejska. Położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie krotoszyńskim. Graniczy z największymi gminami w tym powiecie: Krotoszynem i Koźminem Wielkopolskim oraz gminą Dobrzyca należącą do powiatu pleszewskiego. Według stanu na dzień 31.12.2024r., gminę zamieszkiwało 5001 mieszkańców.

Od roku 2022r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej pracował jeden asystent rodziny, zatrudniony na umowę o pracę w niepełnym wymiarze czasu, w zadaniowym systemie czasu pracy. W roku 2024 opieką objęto 1 rodzinę (postanowienie Sądu o współpracy rodziny z asystentem). Zgodnie z ustawą asystent może pracować maksymalnie z 15- środowiskami.

Z analizy danych sprawozdawczych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie wynika, że wsparcie rodzin przez asystenta rodziny następowało po sądowym zobowiązaniu rodziny do współpracy. Pracownicy socjalni tutejszego ośrodka nie zgłaszali dotychczas konieczności wsparcia rodzin w formie asystenta rodziny. Powód udzielania pomocy jakim jest bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego nie należy do najczęstszych przyczyn udzielania pomocy przez tutejszy ośrodek co prezentują poniższe dane. Warto nadmienić, że realizując obowiązek ustawowy gmina powinna opracować program wsparcia rodziny, który jest strategicznym dokumentem mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie.

Tabela 1. Powody przyznania rodzinom pomocy społecznej w latach 2022 – 2024

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ RODZINY		ROK		
		Liczba rodzin którym udzielono wsparcia w 2022	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia w 2023	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia w 2024
1.	Ubóstwo	10	11	6
2..	Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	1	2
3.	Bezrobocie	7	8	6
5.	Niepełnosprawność	8	12	11
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	7	7	12
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	5	4
8.	Przemoc domowa	0	0	0
9.	Alkoholizm	10	9	4
10.	Zdarzenia losowe	2	0	0
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	2	1
12.	Sytuacja kryzysowa	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS Rozdrażew

Analizując dane sprawozdawcze, stwierdzić można, że pomoc najczęściej udzielana była z powodu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezrobocia, ubóstwa oraz alkoholizmu. Podkreślić należy, że w przypadku ostatnich dwóch powodów udzielania pomocy obserwuje się spadek w ostatnim roku. Warto też zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku osób uzależnionych głównie od alkoholu brak jest wiarygodnej statystyki dotyczącej tego problemu. Rodziny często ukrywają problem, lub osoby nie są zdiagnozowane co powoduje, że nie można realnie zweryfikować tych danych. Często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

W związku z wprowadzeniem programu 500 + (od stycznia 2024r. 800+) sytuacja w rodzinach w ostatnich latach poprawiła się. Przyczyniło się to do ograniczenia ubóstwa szczególnie w rodzinach wielodzietnych. Wynika z tego, że nadal należy propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, informować o możliwościach uzyskania wsparcia oraz prowadzić działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży. Dzięki temu liczba trudności w rodzinach może znacznie zmaleć. Podkreślić należy, że w Gminie Rozdrażew mało jest rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2024r. były to 4 rodziny. Obserwuje się tendencję wzrostową osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby i na podobnym poziomie osób niepełnosprawnych. Istotnym zagadnieniem jest sprawa przemocy domowej i procedura „Niebieskie Karty”. Sytuację na terenie gminy Rozdrażew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba prowadzonych procedur „ Niebieskie Karty” w latach 2022 – 2024

Lp.	NIEBIESKA KARTA	ROK		
		2022	2023	2024
1.	Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w rodzinach	6	5	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS Rozdrażew

W latach 2022–2024 na terenie gminy Rozdrażew odnotowano systematyczny spadek liczby procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych w rodzinach. W 2022 roku wszczęto 6 takich procedur, w 2023 roku – 5, a w 2024 roku – 4.

Może to świadczyć o poprawie sytuacji rodzinnej, skuteczniejszych działaniach profilaktycznych i większej świadomości społecznej. Należy jednak zaznaczyć, że zjawisko przemocy domowej często bywa ukrywane i nie zawsze jest zgłaszane odpowiednim służbom. Spadek liczby procedur „Niebieskie Karty” nie musi jednoznacznie oznaczać zmniejszenia się skali problemu, a jedynie jego mniejszą rejestrację w oficjalnych statystykach.

Z tego względu rekomenduje się kontynuację oraz intensyfikację działań profilaktycznych i edukacyjnych, a także wzmacnianie systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, aby zwiększyć ich gotowość do zgłaszania takich sytuacji i korzystania z dostępnej pomocy.

Tabela 3. Rodziny objęte asystenturą rodziny w latach 2022 – 2024

Lp.	ASYSTENT RODZINY	ROK		
		2022	2023	2024
3.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	1	2	1
3.1.	Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	3	7	3

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji finansowej, niewydolność wychowawczą rodziców oraz zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, obniżony poziom intelektualny, alkoholizm oraz przemoc. Czynniki te powodują, że rodziny wymagają specjalistycznego wsparcia i zaangażowania instytucji w przezwyciężeniu istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić przede wszystkim na rodzicach aby ich kompetencje opiekuńczo- wychowawcze i umiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego były na możliwie wysokim poziomie. Zmiany w funkcjonowaniu rodziców mają ogromny wpływ na znajdujące się pod ich opieką dzieci. Ważną rolę w tym procesie odgrywa asystent rodziny, którego działania w rodzinie mogą wpłynąć na poprawę jej funkcjonowania tym samym doprowadzić do zapewnienia bezpiecznych warunków do życia i prawidłowego rozwoju dzieci.

Wachlarz zadań asystenta rodziny przyczynia się do udzielania rodzinom profesjonalnej pomocy w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;

Współpraca z asystentem rodziny, poza sytuacjami, kiedy obowiązek ten przydziela sąd, jest dobrowolna i następuje po podpisaniu zgody na współpracę. Czas współpracy z rodziną jest zróżnicowany i zależy od występujących problemów i determinacji rodziny w ich przezwyciężaniu. Po zakończeniu współpracy, rodzina zostaje objęta monitoringiem.

Rodziny objęte asystenturą przebywające na terenie Gminy Rozdrażew zostały zobowiązane przez Sąd do takiej współpracy.

Tabela 4. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w latach 2022 -2024.

Lp.	DZIECI UMIESZCZONE W PIECZY ZASTĘPCZEJ	ROK		
		2022	2023	2024
1.	Liczba dzieci umieszczonych w spokrewnionej rodzinie zastępczej	1	1	1

W analizowanym okresie tj. w latach 2023- 2024 liczba dzieci umieszczonych w spokrewnionej rodzinie zastępczej pozostawała na niezmiennym poziomie – 1 dziecko rocznie.

7.2. Źródła finansowania programu

Realizacja zadań programu może być finansowana:

- ze środków własnych, budżetu gminy,
- ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł,
- z dotacji celowych z budżetu państwa.

7.3. Monitorowanie programu

Monitorowanie programu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozdrażewie polegać będzie na gromadzeniu informacji oraz analizie statystycznej efektów zawierających dane dotyczące:

- liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej
- powodów przyznania pomocy społecznej,
- liczby rodzin objętych opieką ośrodka pomocy społecznej ze względu na uruchomioną procedurę „Niebieskie Karty”,
- liczby rodzin objętych asystenturą rodziny,
- dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

8. Zakończenie

Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2025-2027 dla Gminy Rozdrażew zakłada stworzenie optymalnych warunków dla jakości życia rodzin, a szczególnie dzieci.

Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny i ochronny. Rodzinom zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami i ukazywania im ich mocnych i słabych stron. Aby tak się stało, niezbędne jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. W tym celu w Program powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki, organizacje. Powyższe działania zwiększają szansę rodzin na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Na terenie naszej gminy zatrudniony jest jeden asystent rodziny. Działania skierowane są do rodziców i dzieci. Asystent rodziny wspiera rodziców w prawidłowym wychowaniu i opiece nad dziećmi, a dzieciom daje wsparcie emocjonalne. Poprzez rozmowy asystenci udzielają poradnictwa ukazującego korzyści z aktywnego włączenia się w życie rodzinne. Działania skierowane na dzieci mają na celu stymulować prawidłowy rozwój emocjonalny oraz wyrabiać w nich postawy prospołeczne.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami projektu, należy dokonać zmian lub modyfikacji metod pracy z rodzinami. Po upływie trzech lat zostanie podsumowana działalność programu wspierania rodziny, która pozwoli na analizę i ocenę efektywności działań, wskaże kierunki ewentualnych zmian oraz udoskonali dotychczas ustalone.

Niniejszy dokument został sporządzony przez Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej w Rozdrażewie.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek uchwalenia 3 - letniego programu wspierania rodziny. Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art 176 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. ,poz.49 t.j.) i stanowi jedno z wielu zadań jakie zobowiązane są realizować samorządy gminne od 1 stycznia 2012 r. Program wprowadza swoim zakresem wiele zadań uszczegółowionych według ich rangi. W/w ustawa określa zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych oraz zadania i uprawnienia asystenta rodziny. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

W związku z ustawowym obowiązkiem posiadania przez gminy 3-letniego programu wspierania rodziny konieczne było jego opracowanie.

Wójt Gminy

mgr Mariusz Dymarski

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XIII/104/2025
Data dokumentu	2025-06-04
Organ wydający	Rada Gminy Rozdrażew
Przedmiot regulacji	w sprawie programu wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Rozdrażewie na lata 2025-2027
Identyfikator dokumentu	D0C0AFA2-1BCD-4376-B6FA-DF2B9358C69F

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1949901971
Numer seryjny	22F6C97D65C641A6F472298218125636
Osoba podpisująca	MIROSŁAW JAROCKI
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	06.06.2025 11:55:33
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL